

**QUICK-SCAN:
GEVOLGEN REGIOBINDING
ROTTERDAM**

COLOFON

© INTRAVAL

Postadres:
Postbus 1781
9701 BT Groningen
E-mail info@intraval.nl

Kantoor Groningen:
St. Jansstraat 2C
Telefoon 050 - 313 40 52
Fax 050 - 312 75 26

Kantoor Rotterdam:
Goudsesingel 184
Telefoon 010 - 425 92 12
Fax 010 - 476 83 76

Oktober 2007

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Tekst:	S. Biesma, B. Bieleman
Opmaak:	M. Boendermaker
Druk:	Repro GMW
Opdrachtgever:	Sociale Zaken en Werkgelegenheid gemeente Rotterdam

ISBN: 978 90 8874 015 2

5. SAMENVATTING EN CONCLUSIES

De quick-scan naar het door Centraal Onthaal in Rotterdam toegepaste criterium 'regiobinding' (een dakloze die hulp vraagt in Rotterdam dient aan te tonen dat hij/zij gedurende twee van de afgelopen drie jaar (de regio) Rotterdam als hoofdverblijf te hebben gehad) bestaat uit het bevragen van een tiental overige centrumgemeenten naar hun ervaring met de gevolgen van het genoemde criterium. De tien centrumgemeenten die eind augustus, begin september 2007 zijn bevraged betreffen vijf centrumgemeenten direct rond de regio Rotterdam (Delft, Dordrecht, Gouda, Spijkenisse, Vlaardingen) en vijf centrumgemeenten elders in Nederland die in de media naar voren zijn gekomen als centrumgemeenten die invloed van het Rotterdamse beleid zouden ervaren (Assen, Doetinchem, Eindhoven, Haarlem, Zwolle). In de tien centrumgemeenten zijn telefonische gesprekken gevoerd met betrokken ambtenaren en medewerkers van voorzieningen voor maatschappelijke opvang. Hieronder worden, aan de hand van de onderzoeksvragen, de belangrijkste resultaten en conclusies weergegeven.

5.1 Aantallen

- Is er sinds de invoering van Centraal Onthaal een verandering opgetreden in het aantal daklozen in tien centrumgemeenten rond Rotterdam en elders in Nederland?

In vier van de vijf centrumgemeenten rond Rotterdam lijkt sprake te zijn van een toename van het aantal daklozen. Alleen in Vlaardingen is dat met cijfers daadwerkelijk aangetoond. Delft en Spijkenisse kunnen in het geheel geen aantallen noemen, hoewel Spijkenisse wel spreekt over een toename van het aantal daklozen. De vier centrumgemeenten met een toename van het aantal daklozen geven alle aan dat er een relatie lijkt te zijn met het Rotterdamse criterium 'regiobinding'. In geen van deze gevallen is de toename echter aanwijsbaar tot het Rotterdamse beleid te herleiden. Bovendien wordt ook aangegeven dat het niet gaat om daklozen die door de gemeente Rotterdam worden doorverwezen. In Spijkenisse en Dordrecht wordt bijvoorbeeld vooral ervaren dat ze bij volle voorzieningen geen daklozen meer naar Rotterdam kunnen doorsturen, zoals voorheen nog wel mogelijk was. De druk op de eigen voorzieningen wordt met andere woorden veroorzaakt door eigen daklozen die sinds de invoering van Centraal Onthaal niet meer in Rotterdam terecht kunnen.

De vijf centrumgemeenten elders in Nederland ondervinden op één na geen invloed van het Rotterdamse beleid op het aantal aanwezige daklozen. Alleen in Zwolle is er sprake van een signaal dat er wel daklozen afkomstig uit Rotterdam bij de lokale voorzieningen aankloppen, maar concrete bewijzen hiervoor zijn er (nog) niet. Verder is in één van de vijf centrumgemeenten (Doetinchem) sprake van een stijging van het aantal daklozen. Ook in de regio waartoe Doetinchem behoort, de Achterhoek, is sprake van een toename. In de overige vier is het aantal daklozen stabiel of zijn ontwikkelingen in de omvang niet bekend.

5.2 Aanbod

- Is er sinds de invoering van Centraal Onthaal een verandering opgetreden in het aanbod voor daklozen in tien centrumgemeenten rond Rotterdam en elders in Nederland?

In vier van de vijf centrumgemeenten rond Rotterdam heeft onlangs een uitbreiding van het voorzieningenniveau plaatsgevonden (Spijkenisse en Vlaardingen) en/of wordt het voorzieningenniveau binnenkort verder uitgebreid (Delft, Dordrecht, Vlaardingen). Oorzaak is het tekort aan capaciteit dat zich uit in de toepassing van wachtlijsten. In Gouda is de capaciteit eveneens (zeer) beperkt. Daar wordt echter niet gesproken over een uitbreiding. Dit is ook de enige van de vijf centrumgemeenten die aangeeft dat een deel van de capaciteit soms in beslag wordt genomen door daklozen uit de regio Rotterdam. In Spijkenisse en Vlaardingen wordt een (indirecte) invloed van het Rotterdamse beleid ervaren wat betreft de beperkte capaciteit: daklozen die voorheen naar Rotterdam konden worden doorverwezen, blijven nu op de wachtlijst in de lokale voorzieningen staan.

Drie van de vijf centrumgemeenten elders in Nederland (Assen, Eindhoven en Zwolle) geven aan dat hun huidige opvangcapaciteit voldoende is. In de overige twee centrumgemeenten (Doetinchem en Haarlem) is sprake van een tekort, maar dit wordt niet veroorzaakt door het Rotterdamse beleid en/of daklozen die zich vanuit Rotterdam komen melden.

5.3 Beleid

- Welk beleid ten aanzien van (de herkomst van) daklozen wordt in tien centrumgemeenten rond Rotterdam en elders in Nederland gevoerd?
- Hebben zich in dit beleid veranderingen voorgedaan sinds de invoering van Centraal Onthaal in Rotterdam?

Geen van de onderzochte centrumgemeenten, zowel rond Rotterdam als elders in Nederland, hebben beleidsveranderingen doorgevoerd als gevolg van het veranderde beleid in Rotterdam. Wel zijn alle tien onderzochte centrumgemeenten bezig met de ontwikkeling van een Stedelijk of Regionaal Kompas. De mate waarin het concept regiobinding daarin terug zal komen verschilt per gemeente, hoewel de meeste aangeven dat het niet op dezelfde wijze zal worden toegepast zoals Rotterdam dat nu doet. In de vijf centrumgemeenten rond Rotterdam geeft alleen Delft aan momenteel enkel en alleen daklozen uit de eigen regio op te vangen. Bij de andere vier zijn in principe alle daklozen welkom. De gemeente Vlaardingen zal overigens in de nabije toekomst wel haar eigen Centraal Onthaal hebben.

Van de vijf centrumgemeenten elders in Nederland geeft alleen Haarlem aan naar de herkomst van hulpvragers te kijken. Daar streeft de opvang er naar daklozen uit de eigen regio voor daklozen afkomstig buiten de eigen regio te laten gaan. Hoewel geen van de vijf harde criteria toepast ten aanzien van de herkomst, vragen Doetinchem en Eindhoven wel van de hulpvragers dat zij ingeschreven staan bij één van de gemeenten in de regio. De duur van de inschrijving speelt verder echter geen rol in de toelating tot de voorzieningen.

Ook de vijf centrumgemeenten elders in Nederland zijn alle bezig met de ontwikkeling van een Stedelijk of Regionaal Kompas, waarin het concept regiobinding vooralsnog over het algemeen geen grote rol lijkt te gaan krijgen.

5.4 Centraal Onthaal

- In hoeverre zijn geconstateerde veranderingen in tien centrumgemeenten rond Rotterdam en elders in Nederland terug te leiden tot het criterium regiobinding van Centraal Onthaal?

De enige duidelijke invloed van het door Rotterdam toegepaste criterium 'regiobinding' is terug te vinden in vier centrumgemeenten rond Rotterdam. In Dordrecht, Gouda, Spijkenisse en Vlaardingen is sprake van een toename van het aantal daklozen en daarmee een toegenomen druk op de voorzieningen. Dit lijkt met name te kunnen worden toegeschreven aan de 'eigen' daklozen die voorheen doorverwezen konden worden naar Rotterdam. De in vier van de vijf centrumgemeenten doorgevoerde of geplande uitbreiding van het voorzieningenniveau en/of capaciteit wordt echter door geen van de geïnterviewden rechtstreeks gekoppeld aan het Rotterdamse beleid. Op een enkel signaal na lijken de vijf onderzochte centrumgemeenten elders in Nederland geen invloed van het Rotterdamse beleid te ondervinden.